

Aikuiskoulutustutkimus 2006

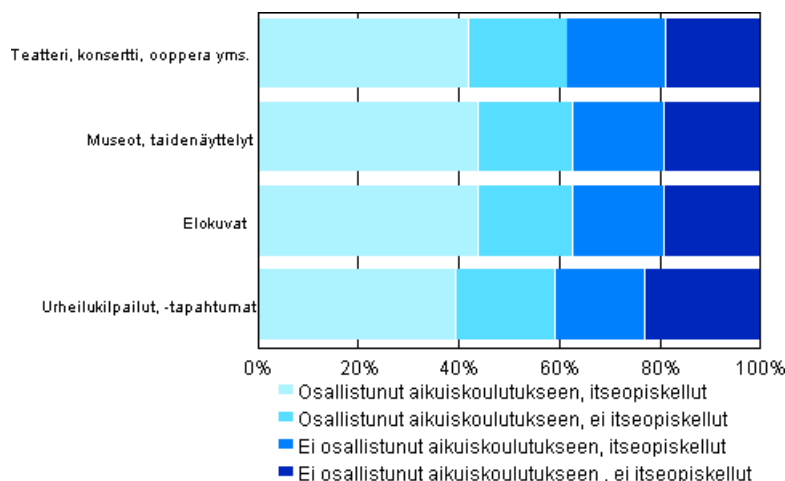
Suomalaiset kulttuuri- ja urheilutapahtumissa

Aikuiskoulutukseen osallistuneet aktiivisia kulttuuritapahtumissa kävijöitä

Tilastokeskuksen aikuiskoulutustutkimuksen mukaan yli puolet 25–64-vuotiaista osallistuu vuoden aikana johonkin koulutukseen ja vielä useampi kartuttaa tietojaan ja taitojaan myös opiskelemalla itsekseen. Kouluttautumisen ja opiskelun lisäksi suomalaiset aikuiset ovat myös aktiivisia kulttuuri- ja urheilutapahtumissa kävijöitä.

Aikuiskoulutustutkimus 2006:n mukaan teattereissa, konserteissa, oopperassa, baletissa tai tanssinäytöksissä oli vuoden aikana käynyt vähintään yhden kerran 25–64-vuotiaista suomalaisista lähes kaksi kolmasosaa (64 %). Museoissa ja taidenäyttelyissä oli käynyt hieman yli puolet (53 %) samoin kuin elokuvissa (52 %). Urheilukilpailuja ja -tapahtumia oli käynyt tämän ikäisistä katsomassa lähes joka toinen (47 %).

Kuvio 1. Kulttuuri- ja urheilutapahtumissa käyminen vuoden aikana aikuiskoulutukseen osallistumisen ja itseohjatuun opiskelun (=itseopiskelun) mukaan vuonna 2006 (25–64-vuotias ko. tapahtumaan osallistunut väestö)

Aikuisten itseohjattu opiskelu (ns. informaali oppiminen) tapahtuu usein erilaisissa arkielämän ympäristöissä, esimerkiksi harrastusten yhteydessä tai vieraillemalla museoissa tms. historiallisissa tai luonnontieteellisissä kohteissa. Itseohjattuun opiskeluun lasketaan kuuluvaksi vain sellainen toiminta, jolla on ollut alun perin oppimisen tavoite. Oppimista tapahtuu tietysti paljon myös niin, ettei tällaista tavoitetta ole selkeästi olemassa. Tästä syystä esimerkiksi kulttuuritapahtumiin osallistuminen voidaan laskea osaksi elinikäistä oppimista ja inhimillisen pääoman kasvattamista.

Koulutus kasaantuu eli aikuiskoulutusta saavat eniten jo ennestään hyvin koulutetut. Myös itseohjattu tavoitteellinen opiskelu on yleisintä niillä, jotka ovat osallistuneet myös muodolliseen aikuiskoulutukseen. Itseohjatuisti opiskelleista oli osallistunut aikuiskoulutukseen kaksi kolmasosaa. Sama kasaantuminen koskee

myös kulttuuri- ja urheilutapahtumiin osallistumista (kuvio 1). Kulttuuritapahtumien kävijöistä noin kaksi viidesosaa oli sekä osallistunut aikuiskoulutukseen että opiskellut muuten itseohjatusti edellisten 12 kuukauden aikana. Toiset kaksi viidesosaa oli osallistunut joko aikuiskoulutukseen tai opiskellut muuten. Vain yksi viidesosa kulttuuritapahtumiin osallistuneista oli sellaisia, jotka eivät olleet osallistuneet aikuiskoulutukseen eivätkä opiskelleet itseohjatusti. Urheilutapahtumien osalta tilanne oli tasaisempi.

Aikuiskoulutukseen osallistumisella ja itseohjatulla opiskelulla oli kulttuuritapahtumissa käymisen lisäksi selvä yhteys myös käyntien useuteen. Teatterissa, konsertissa, oopperassa, baletissa tai tanssinäytöksessä oli aikuiskoulutukseen osallistuneista ja itseohjatusti opiskelleista käynyt vuoden aikana vähintään seitsemän kertaa 16 prosenttia. Sen sijaan aikuisista, jotka eivät olleet osallistuneet aikuiskoulutukseen eivätkä opiskelleet itseksensä, oli vähintään seitsemän kertaa tilaisuuksissa käyneitä ainoastaan neljä prosenttia. Elokuviissa käyntien osalta vastaavat luvut olivat yhdeksän ja neljä prosenttia ja museoiden ja taidenäyttelyjen osalta 10 ja yksi prosentti. Urheilutapahtumissa oli vähintään seitsemän kertaa käynyt 18 prosenttia niistä, jotka olivat sekä osallistuneet aikuiskoulutukseen että opiskelleet itseohjatusti, ja 12 prosenttia niistä, jotka eivät olleet tehneet kumpaakaan.

Keskimääräistä enemmän eri kulttuuritapahtumissa olivat käyneet työlliset sekä naiset, urheilutapahtumissa taas miehet.

Aikuiskoulutustutkimus on [EU-harmonisoitu tutkimus](#), joka toteutettiin vuosina 2005–2008 kaikkiaan 29 maassa. Kulttuuri- ja urheilutapahtumiin osallistumista koskevat kansainväliset vertailutiedot eivät olleet tätä julkistusta kirjoitettaessa vielä käytettävissä. Eurostat julkaisee ne tämän kevään aikana.

Tilastokeskuksen ajankäyttötutkimuksesta julkaistaan marraskuun 2010 lopussa tuloksia koskien kulttuuriharrastuksia 1991–2009.

Aikuiskoulutustutkimuksen aineistoa luovutetaan myös Tilastokeskuksen ulkopuolella toimivien tutkijoiden käyttöön. Aineiston voi saada tutkimustarkoitukseen eri anomuksesta.

Sisälllys

Kulttuuri- ja urheilutapahtumissa käyminen.....	4
Kävijöiden määrä ja käyntien useus.....	4
Sukupuolen vaikutus kulttuuri- ja urheilutapahtumissa käynteihin.....	4
Iän vaikutus kulttuuri- ja urheilutapahtumissa käynteihin.....	5
Työmarkkina-aseman vaikutus kulttuuri- ja urheilutapahtumissa käynteihin.....	5
Aikuiskoulutukseen osallistumisen vaikutus kulttuuri- ja urheilutapahtumissa käynteihin.....	6
Liitetaulukot	
Taulukko 1. Teatterissa, konsertissa, oopperassa, baletissa tai tanssinäytöksessä käyminen vuoden aikana sukupuolen mukaan vuonna 2006 (25–64-vuotias väestö), %.....	7
Taulukko 2. Elokuviissa käyminen vuoden aikana sukupuolen mukaan vuonna 2006 (25–64-vuotias väestö), %.....	7
Taulukko 3. Museossa tai taidenäyttelyssä käyminen vuoden aikana sukupuolen mukaan vuonna 2006 (25–64-vuotias väestö), %.....	7
Taulukko 4. Urheilukilpailuissa tai -tapahtumissa käyminen vuoden aikana sukupuolen mukaan vuonna 2006 (25–64-vuotias väestö), %.....	7

Kulttuuri- ja urheilutapahtumissa käyminen

Uusien asioiden oppimista tapahtuu usein erilaisissa näytöksissä, näyttelyissä ja urheilutapahtumissa käymisen yhteydessä. Näissä tapahtumissa voidaan käydä oppimistavoitteisesti, jolloin motiivina on alun alkaenkin ollut uuden asian oppiminen. Oppimista tapahtuu näissä yhteyksissä tietysti myös muuten, ns. satunnaisoppimisena.

Kävijöiden määrä ja käyntien useus

Teatterissa, konsertissa, oopperassa, baletissa tai tanssinäytöksessä oli 25–64-vuotiaista suomalaisista käynyt vuonna 2006 lähes kaksi kolmasosaa (taulukko 1). Reilu kolmannes oli käynyt em. näytöksissä 1 - 3 kertaa. Elokuviissa oli vuoden aikana vähintään kerran käynyt 25–64-vuotiaista yli puolet ja 1 - 3 kertaa yksi kolmasosa. Museoissa ja taidenäyttelyissä kävijöitä oli ollut suurin piirtein sama määrä. Urheilutapahtumissa oli vierailut edellisten 12 kuukauden aikana tämän ikäisistä vajaa puolet.

Urheilukilpailuissa tai -tapahtumissa kävijöiden joukossa oli eniten aktiivisia, vähintään 12 kertaa vuodessa näihin tilaisuuksiin osallistuvia. Heidän osuutensa urheilutilaisuuksissa kävijöistä oli 11 prosenttia. Muissa tapahtumissa ja näyttelyissä kävijöissä näin aktiivisia oli vain muutama prosentti.

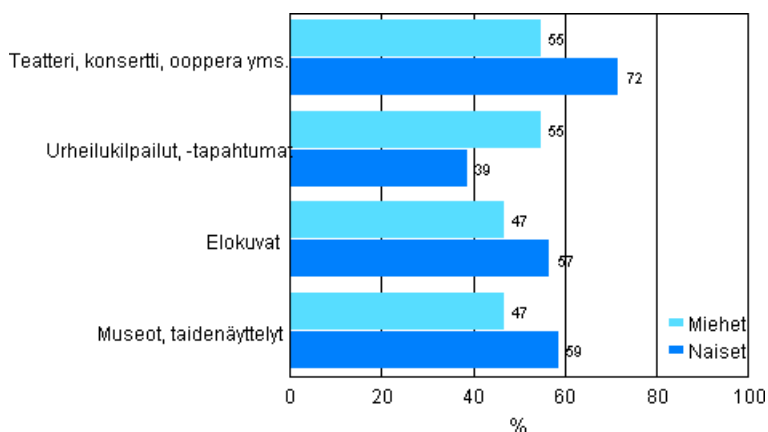
Taulukko 1. Eri tapahtumissa, esityksissä ja näyttelyissä käyminen vuonna 2006 (25-64-vuotias väestö), %

Tapahtuma	Käyntejä, %					
	Ei kertaakaan	1 - 3 kertaa	4 - 6 kertaa	7 - 12 kertaa	Yli 12 kertaa	Yhteensä
Teatteri, konsertti, ooppera, baletti tai tanssinäytös	36	39	14	7	4	100
Museot, taidenäyttelyt	47	37	10	3	2	100
Elokuvat	48	34	11	5	2	100
Urheilukilpailut, -tapahtumat	53	24	9	5	11	100

Sukupuolen vaikutus kulttuuri- ja urheilutapahtumissa käynteihin

Aikuiskoulutukseen osallistui 25–64-vuotiaista naisista vuonna 2006 lähes kuusi kymmenestä (59 %). Samanikäisistä miehistä osallistujia oli selkeästi vähemmän, alle puolet (47 %). Naiset olivat miehiä aktiivisempia myös kulttuuritapahtumiin osallistumisessa (kuvio 1.) Kun teatterissa, konserteissa, oopperassa, baletissa tai tanssinäytöksessä oli vuoden aikana käynyt lähes kolme neljäsosaa 25–64-vuotiaista naisista, oli saman ikäluokan miehistä näissä tapahtumissa vierailut hieman yli puolet. Naisista museoissa, taidenäyttelyissä ja elokuvissa käyneitä oli lähes 60 prosenttia. Miehistä näissä tapahtumissa oli vierailut noin kymmenen prosenttiyksikköä harvempi. Sen sijaan urheilukilpailut ja -tapahtumat olivat miehille mieleen; niitä oli käynyt ainakin kerran vuoden aikana seuraamassa heistä noin 55 prosenttia. Naisista kävijöitä oli 16 prosenttiyksikköä vähemmän.

Kuvio 1. Erilaisiin tapahtumiin osallistuminen vuoden aikana sukupuolen mukaan vuonna 2006 (25–64-vuotias väestö)

län vaikutus kulttuuri- ja urheilutapahtumissa käynteihin

Aikuiskoulutukseen osallistuivat vuoden aikana nuoremmat, 25–44-vuotiaat, 45–64-vuotiaita useammin. Aikuiskoulutukseen osallistuneita oli heistä noin kuusi kymmenestä, 45–54-vuotiaista osallistuneita oli hieman vähemmän (56 %). Varttuneimmista, 55–64-vuotiaiden ikäluokkaan kuuluvista taas harvempi kuin neljä kymmenestä osallistui aikuiskoulutukseen. län vaikutus eri kulttuuritapahtumiin osallistumisessa ei sen sijaan ole aivan yhtä selkeä, vaikka joitain ikäluokittaisia eroavaisuuksia löytyykin.

Ikä vaikuttaa lineaarisesti henkilön elokuvissa käynteihin; mitä nuoremasta henkilöstä on kyse, sitä useammin elokuvissa käydään. Nuorimpaan, 25–34-vuotiaiden ikäluokkaan kuuluvista oli vuoden aikana käynyt elokuvissa vähintään kerran 69 prosenttia. 35–44-vuotiaista elokuvissa oli käynyt noin kuusi kymmenestä, 45–54-vuotiaista vajaa puolet ja vanhimmasta, 55–64-vuotiaiden ikäluokasta vain kolmasosa. Myös yli 12 kertaa vuoden aikana elokuvissa käyneitä oli eniten nuorimmassa ikäluokassa (5 %). Heitä vanhempiin ikäluokkiin kuuluvissa näitä erittäin aktiivisia elokuvissa kävijöitä oli yhdestä kolmeen prosenttiin.

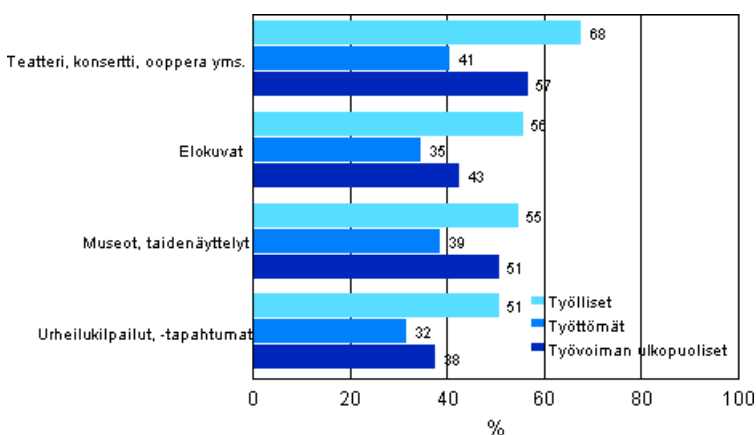
Ikä vaikuttaa myös urheilutapahtumissa käyntien määrään ja useuteen. Eniten näissä tapahtumissa olivat käyneet 35–44-vuotiaat, joista yli puolet (56 %), oli vierailut vähintään yhdessä urheilutapahtumassa vuoden aikana. Myös nuorimpaan ikäluokkaan kuuluvista useampi kuin joka toinen (54 %) oli käynyt jossain urheilutapahtumassa. Kahteen vanhimpaan ikäluokkaan kuuluvissa oli tapahtumissa käyneitä selvästi vähemmän, 45–54-vuotiaissa noin 46 prosenttia ja 55–64-vuotiaissa kymmenen prosenttiyksikköä tätäkin vähemmän. Yli 12 kertaa vuoden aikana urheilutapahtumissa käyneitä oli niin ikään eniten 35–44-vuotiaissa (15 prosenttia ikäluokasta). Tätä nuoremmissa näitä erittäin aktiivisia urheilutapahtumien seuraajia oli lähes 10 prosenttia, 45–54-vuotiaissa taas 12 prosenttia ja 55–64-vuotiaista vain seitsemän prosenttia oli käynyt vuoden aikana vähintään 12 tapahtumassa.

lällä ei ollut tilastollisesti merkitsevää yhteyttä museoissa ja taidenäyttelyissä eikä teattereissa, konserteissa, oopperoissa, baleteissa tai tanssinäytöksissä käynteihin.

Työmarkkina-aseman vaikutus kulttuuri- ja urheilutapahtumissa käynteihin

Työlliset 25–64-vuotiaat osallistuivat vuonna 2006 selvästi työttömiä ja työvoiman ulkopuolisia useammin aikuiskoulutukseen. Kun heistä osallistujia oli noin kuusi kymmenestä, oli työttömistä ja työvoiman ulkopuolisista osallistuneita ainoastaan kolmasosa. Työlliset 25–64-vuotiaat olivat käyneet työttömiä ja työvoiman ulkopuolisia useammin myös näytöksissä, näyttelyissä ja urheilutapahtumissa (kuvio 2), joskaan erot ennen kaikkea työvoiman ulkopuolisiin verrattuna eivät ole yhtä selkeät. Esimerkiksi kun teatterissa, konsertissa, oopperassa, baletissa tai tanssiesityksessä oli vierailut vuoden 2006 aikana 68 prosenttia työllisistä, oli kävijöitä työvoiman ulkopuolisista 57 prosenttia ja työttömistä 41 prosenttia. Sama trendi on havaittavissa muidenkin tapahtumien osalta; työlliset ovat aktiivisimpia, seuraavaksi tulevat työvoiman ulkopuoliset ja kolmantena työttömät.

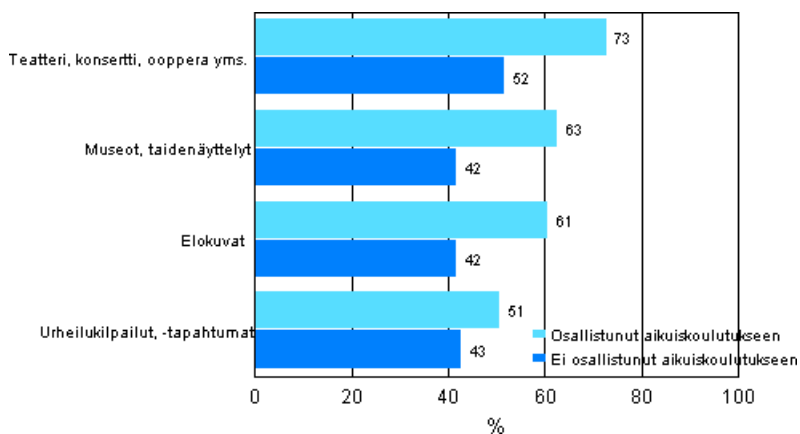
Kuvio 2. Erilaisiin tapahtumiin osallistuminen vuoden aikana työmarkkina-aseman mukaan vuonna 2006 (25–64-vuotias väestö)

Aikuiskoulutukseen osallistumisen vaikutus kulttuuri- ja urheilutapahtumissa käynteihin

Aikuiskoulutukseen edeltävän vuoden aikana osallistuneet kävivät osallistumattomia useammin erilaisissa kulttuuri- ja urheilutapahtumissa vuonna 2006 (kuvio 3). Erot osallistuneiden hyväksi ovat hyvin selkeät. Eri kulttuuritapahtumissa sekä elokuvissa käyntien osalta eroa aikuiskoulutukseen osallistuneiden hyväksi oli noin 20 prosenttiyksikköä. Urheilukilpailuissa ja -tapahtumissa taas aikuiskoulutukseen osallistuneista vieraili noin joka toinen, osallistumattomista vajaa kymmenen prosenttiyksikköä harvempi.

Kuvio 3. Erilaisiin tapahtumiin osallistuminen vuoden aikana aikuiskoulutukseen osallistumisen mukaan vuonna 2006 (25–64-vuotias väestö)

Liitetaulukot

Taulukko 1. Teatterissa, konsertissa, oopperassa, baletissa tai tanssinäytöksessä käyminen vuoden aikana sukupuolen mukaan vuonna 2006 (25–64-vuotias väestö), %

Sukupuoli	Käyntejä, %					
	Ei kertaakaan	1 - 3 kertaa	4 - 6 kertaa	7 - 12 kertaa	Yli 12 kertaa	Yhteensä
Miehet	45	36	11	5	3	100
Naiset	28	42	18	8	5	100

Taulukko 2. Elokuviissa käyminen vuoden aikana sukupuolen mukaan vuonna 2006 (25–64-vuotias väestö), %

Sukupuoli	Käyntejä, %					
	Ei kertaakaan	1 - 3 kertaa	4 - 6 kertaa	7 - 12 kertaa	Yli 12 kertaa	Yhteensä
Miehet	53	30	10	4	2	100
Naiset	43	38	12	5	3	100

Taulukko 3. Museossa tai taidenäyttelyssä käyminen vuoden aikana sukupuolen mukaan vuonna 2006 (25–64-vuotias väestö), %

Sukupuoli	Käyntejä, %					
	Ei kertaakaan	1 - 3 kertaa	4 - 6 kertaa	7 - 12 kertaa	Yli 12 kertaa	Yhteensä
Miehet	53	34	9	2	2	100
Naiset	41	41	11	4	3	100

Taulukko 4. Urheilukilpailuissa tai -tapahtumissa käyminen vuoden aikana sukupuolen mukaan vuonna 2006 (25–64-vuotias väestö), %

Sukupuoli	Käyntejä, %					
	Ei kertaakaan	1 - 3 kertaa	4 - 6 kertaa	7 - 12 kertaa	Yli 12 kertaa	Yhteensä
Miehet	45	25	10	6	14	100
Naiset	61	22	7	3	8	100

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Koulutus 2010

Lisätietoja

Timo Ruuskanen (09) 1734 3620

Irja Blomqvist (09) 1734 3221

Vastaava tilastojohtaja:

Riitta Harala

aikuiskoulutus.tilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi/til/aku

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

*Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-3589 (pdf)*